

- наявність ринкової рівноваги та умови досягнення стану рівноваги, еластичність попиту та пропозиції за різними факторами;
- аналіз концентрації та монопольного стану на ринку;
- державне регулювання та антимонопольна політика;
- переважна структура ринку, елементи яких структур також є характерними для даного ринку, які тенденції розвитку даної структури (буде розвиватись у бік монополії чи конкуренції) — як висновок.

Крім орієнтовного переліку питань, студентам пропонувались можливі джерела пошуку інформації та приклади галузей для мікроекономічного аналізу. Після написання роботи студенти презентували свою думку в групі, а також захищали свою точку зору, якщо вона не збігалась з опонентами. Для презентації студенти використовували на свій розсуд різні демонстраційні матеріали — зразки продукції, рекламні проспекти, таблиці та рисунки, іноді виступали мікрогрупою.

За результатами цієї роботи можна зробити висновок, що запропонований вид самостійної роботи студентів є ефективним методом контролю теоретичних знань студентів та їх прикладних умінь та навичок з використання мікроекономічного інструментарію дослідження ринку. Крім того, самостійна робота з аналітичними матеріалами дає студентам можливість проявити індивідуальність, творчі здібності та навички наукової та бізнесової комунікації (презентація, оппонування, дебати).

Перспективи застосування отриманих умінь студентами ми бачимо в участі студентів у науковій студентській конференції, розширенні діагностичного апарату дослідження галузі, подальшому розвитку аналітичних, творчих та презентаційних умінь та навичок студентів. Крім того, хочемо підкреслити, що такий вид роботи показує студентам можливість використання мікроекономічної теорії у прикладних економічних дослідженнях, тобто наочно демонструє зв'язок теорії з практикою.

М. Д. Базилевич,
асистент кафедри інформатики

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНФОРМАТИКИ

Контроль знань студентів в учбовому процесі розрізняється:

- за формою;
- за часом.

Для занять з інформатики *за формою* виділяємо наступні види контролю:

- у письмовому вигляді;
- на комп'ютері;
- і за часом:
- поточний;
- модульний;
- підсумковий.

Завдання на комп'ютері дають змогу більш об'єктивно і прозоро оцінити знання студентів, ніж *письмові*, де можливі «консультації», «колективна творчість», відповідь «навмання». Крім відслідкування конкретних практичних навичок зменшується час перевірки завдань, який зростає для письмових робіт, хоча невеликі письмові тести дозволяють за короткий час протестувати значну кількість студентів за обмеженого часу занять.

Поточний контроль включає виконання і оцінювання завдань практичних, тестових, контрольних. *Модульний контроль* (поділ дисципліни на великі блоки) включає виконання і оцінювання завдань лабораторних, модульних, рефератів. *Підсумковий контроль* є завершальним і здійснюється у формі заліку або екзамену.

Практичні і лабораторні завдання дають змогу проробити ключові теми курсу і отримати конкретні практичні навички. Для лабораторного завдання студенту надається індивідуальний варіант, що підвищує самостійність виконання роботи. Слід зменшувати обсяг лабораторних друкованих робіт, за винятком початкового знайомства з комп'ютером і отримання навичок друкування. Більш об'єктивна і зручна здача завдань в електронному вигляді, де контрольні питання легко поєднати з демонстрацією завдання. Контрольне завдання дозволяє на невеликому прикладі продемонструвати набуті знання і навички за попередньою темою. Тестове завдання потребує відповіді на питання попередньої теми. Модульні завдання включають детальний перелік практичних і теоретичних питань за темою конкретного модуля. Підготовка рефератів навчає працювати з літературою, аналізувати та систематизувати інформацію. Використовується рейтингова система оцінювання, яка є стимулюючою і заохочувальною. оцінка включає якість, повноту та вчасність виконання завдання, особлива увага — практичним питанням.

Поточний і модульний контроль є найважливішими, стимулюють постійну роботу студентів, дозволяють регулярно отримувати об'єктивну картину засвоєння учбового матеріалу і вчасно вносити потрібні корективи в подальше викладання. Досвід свідчить, що загальні результати поточного і модульного контролю нечасто і незначно розходяться з результатами *підсумкового контролю*.

Досить цікавим різновидом контролю є поєднання в завданні елементів теоретичного, практичного і тестового, наприклад,

практичне завдання може для кожного пункту включати короткі теоретичні відомості, конкретну практичну задачу і тестові питання за пунктом. Такого типу завдання корисні для самоконтроля знань студентів всіх форм навчання, особливо заочної, де контакт студента з викладачем найбільш обмежений.

Розвиток інформаційних технологій дає викладачам додаткові можливості організації контролю за допомогою засобів тестових програм, локальних мереж, Internet, дистанційного навчання. Розвиток теорії єдиного поля, технологій свідомості (мозок — людський центр обробки інформації) дають можливість пізнавати та повніше використовувати потенціал людських можливостей [1—7, 11].

Останні три роки автор використовує принципи сугестивного, ведичного підходу до викладання (див. тези доповіді «Деякі аспекти сугестивної педагогіки в викладанні дисциплін, зокрема інформаційних технологій» [8]). «Веди» (від слова «відати», «знати») — «світоч вічної мудрості», давні, але дуже актуальні знання про закони природи, всесвіту [9—10]. Результати підсумкового контролю — екзаменів з інформатики за 2002—2003 роки наведено в таблиці.

Література

1. International Journal of Neuroscience 15 (1981): 151—157.
2. Scientific Research on Maharishi's Transcendental Meditation and TM-Sidhi Programe: Collected Papers, Vol. 4 (the Netherlands: MVU Press, 1989), paper 294, 2245—2266.
3. Personality and Individual Differences 12 (1991): 1105—1116.
4. Perceptual and Motor Skills 62 (1986): 731—738.
5. Education 109 (1989): 302—304.
6. Modern Science and Vedic Science 1 (1987): 433—468.
7. Journal of Social Behavior and Personality 6 (1991): 189—247.
8. КНЕУ, Навчальні інновації та їхній вплив на якість університетської освіти, Збірник матеріалів науково-методичної конференції 29.01.2003 р.: 412—414.
9. Махариши Махеш Йоги. Наука бытия и искусство жития. Трансцендентальная медитация, Москва, 2000.
10. Махариши Махеш Йоги о БХАГАВАД-ГИТЕ, Санкт-Петербург, 1996.
11. Тихоплав В. Ю., Тихоплав Т. С. Физика веры, ИД «Весь», Санкт-Петербург, 2002.

Таблиця

Рік	Спец- сть	Курс	Середній бал												Підхід
			поток	1 гр.	2 гр.	3 гр.	4 гр.	5 гр.	6 гр.	7 гр.	8 гр.	9 гр.	10 гр.	11 гр.	
2002	6103	1	4,138			4,23						4,357			ведичний
				4	3,789		4,25	4,259	4,444	4,269	4,115		3,833	3,923	інший
2002	6103	2	4,137	4,269					4,267		4	4,321			ведичний
					4,032	4	4,067	4,323		3,967			4,143	4,133	інший
2002	6601	1	4,013		4,185										ведичний
				4,269		3,889	4,269	3,6	3,815						інший
2002	6601	2	3,818		3,968	3,931	3,862								ведичний
				3,774				3,75	3,75						інший
2003	6105	1	3,96			4,2		3,92	3,9		4,33				ведичний
				4,14	3,85		3,78			3,83		3,91	3,75		інший
2003	6108	1	3,52				4	3,65	3,55						ведичний
					3,174	3,308	3,364								інший